

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2015/16:54

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 15 juli

§ 1 Utrikes frågor (gemensamt sammanträde med utrikesutskottet)

Kabinettssekreterare Annika Söder

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 20 juni 2016

Information inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 18 juli 2016

Anf. 1 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Klockan är 10.00, och jag förklarar detta gemensamma möte med utrikesutskottet och EU-nämnden för öppnat. Jag vill hälsa alla välkomna och tackar särskilt för att alla har brutit sin sommarvistelse som är någon helt annanstans än i riksdagens domäner. Det uppskattar vi.

Varmt välkomna, kabinettssekreterare Annika Söder med medarbetare, hit till utrikesutskottets och EU-nämndens gemensamma möte för information inför det kommande FAC som naturligtvis kommer att ske i skuggan av de djupt tragiska och tråkiga händelserna i Nice i går kväll.

Anf. 2 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Ja, det är en dyster dag. Händelserna i Nice och den massaker som har inträffat betyder också att de flesta av oss har jobbat hela natten, så jag får be om överseende med om vi stakar oss här och där i dagens föredragning.

Jag förstår att vi använder EU-nämndens metod, nämligen en dagordningspunkt i taget, och inte utrikesutskottets metod.

Först vill jag säga några ord om inramningen av mötet. Det kommer att bli en frukost med USA:s utrikesminister Kerry, och där har man planerat att prata om en lång rad frågor i en allmän diskussion: Libyen, Syrien, Israel, Palestina och Ukraina och Ryssland. Som vi alla förstår kommer säkert även den frukosten att präglas av händelserna i Nice.

Det kommer också att vara en lunch för de politiska direktörerna med amerikanska företrädare om samma ämnen, och efter FAC blir det en middag med utrikesministrarna från gulfstaterna, GCC.

Jag hade några ord att återrapportera från föregående möte, där vi endast brukar berätta om det som inte har rapporterats skriftligt.

Det var en lunchdiskussion om den så kallade fredsprocessen i Mellanöstern, där utrikesministrarna diskuterade fredsprocessen dels i ljuset av det så kallade franska initiativet där ju Sverige deltar, dels i ljuset av rapporten från kvartetten, alltså Ryssland, USA, FN och EU,

som inte hade kommit då men som diskuterades och presenterades vid det här mötet.

Ministrarna konstaterade att det var viktigt att EU fortsatt var aktiva i den här processen och att det behövdes mer politiska initiativ och finansiella resurser för att försöka bidra till att lösa den här konflikten.

Anf. 3 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:
Några frågor på återrapporten? Nej.
Var så god att fortsätta till nästa dagordningspunkt – 3!

Anf. 4 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:
Då går vi vidare till Latinamerika och Karibien.
Utrikesministrarna kommer att diskutera Latinamerika och Karibien med fokus på EU:s förberedelser inför utrikesministermötet mellan EU och Celac som äger rum i oktober.

Därutöver förväntas Venezuela och Kuba att diskuteras. De enda rådsslutsatser som planeras under den här dagordningspunkten är om Venezuela.

Utvecklingen i Latinamerika har ju präglats av ekonomisk tillväxt och konsolidering av demokratin på många håll. EU har i dag en mer jämbördig relation med regionen, och vi tycker att det är angeläget att EU nu upprätthåller visionen om ett frihandelsavtal med hela regionen.

Vi vet också att det kvarstår stora utmaningar. Inte minst Centralamerika är utsatt för stora påfrestningar vad gäller brottslighet. I några länder hotar demokratin att undergrävas, och det finns fortfarande MR-övergrepp på många håll. Kvinnor diskrimineras, och jämlikhet och social och ekonomisk utveckling lämnar fortfarande en hel del i övrigt att önska.

Vi välkomnar naturligtvis att EU och Celacs utrikesministrar möts igen och att vi också där diskuterar globala frågor. Vi vill naturligtvis understryka vikten av kvinnors deltagande i politiskt beslutsfattande.

När det gäller rådsslutsatserna om Venezuela kommer de att uttrycka stöd för pågående medlingsinitiativ i Venezuela av den förra spanska premiärministern Zapatero.

När det gäller Kuba blir det en allmän diskussion om hur man ska hantera den gamla ståndpunkten om Kuba från 1996 med anledning av att det under hösten kommer att slutas ett nytt avtal med Kuba om samarbete.

Vi anser att det är rimligt att man lyfter den här ståndpunkten i samband med att avtalet undertecknas. Vi tycker också att det är viktigt att understryka att det i den nya relationen med Kuba redan har inletts en särskild dialog om mänskliga rättigheter.

Anf. 5 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Jag har en synpunkt och en fråga. Den första kanske kan anses lite lättstött, men när det i regeringens ståndpunkt står att regeringen har "återaktiverat" relationerna med de latinamerikanska och karibiska länderna kan man fundera över om det kanske menas att man har intensifierat eller utvecklat dem. "Återaktiverat" låter som om det tidigare inte fanns några relationer över huvud taget. Det var kanske mer av en lättstött kommentar, men ändå.

Min andra fråga handlar om Kuba. Med tanke på att den här frågan kommer att komma upp vill jag egentligen fråga hur regeringen avser att hantera det tillkännagivande som gjordes i och med riksdagens behandling av MR-betänkandet tidigare i år när det gäller mänskliga rättigheter och demokrati just avseende Kuba.

Anf. 6 SOFIA DAMM (KD):

Ordförande! Tack, kabinetssekreteraren, för föredragningen! Min fråga rör också Kubadelen, även om det blir en allmän diskussion. Hur följs tillkännagivandet upp? Jag ser inte att det har tillgodosetts i regeringens ståndpunkt. Jag vet att vi inte kan hoppa mellan punkter på samma sätt eftersom vi har sammanträde med EU-nämnden, men regeringen är väldigt tydlig i sin ståndpunkt när det gäller MR på Kinadelen, men det nämns inte under punkt 3. Jag skulle verkligen vilja be kabinetssekreteraren att utveckla detta.

Anf. 7 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag kan bara hålla med när det gäller kommenterarna om Kuba. Jag tycker också att jag hör en något tveksam markering när man pratar om att demokratin hotar att undergrävas i några länder. I flera länder är ju demokratin redan undergrävd, så det är inte bara ett hot utan faktiskt en verklighet som många upplever.

Jag hoppas därför att regeringen kan ha ett tydligare språk i den delen och inte i syfte att uppnå någonting annat slätar över övergrepp på mänskliga rättigheter och demokrati – det må vara Venezuela, Nicaragua eller andra länder.

Anf. 8 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Vårt engagemang för att främja mänskliga rättigheter i Kuba är väldigt stort, och det kommer vi naturligtvis också att framföra vid mötet på måndag.

Vad gäller kommentaren om hot mot demokratin har vi ju situationer där det har varit demokrati och där demokratin ser ut att undergrävas. Kanske kan Venezuela vara ett exempel på det, där valen i och för sig har varit demokratiska, men där det finns andra saker som är uppenbara hot mot demokratin.

Det finns alltså situationer där vi har MR-brott, det finns situationer där demokratin hotas och det finns också situationer där demokratin går framåt. Vi har alla dessa företeelser om vi tittar på hela Latinamerika och hela Karibien.

Vad gäller MR i Kuba är vi alltså helt överens med riksdagen om att det är oerhört viktigt, och vi kommer att driva de frågorna både bilateralt och tillsammans med övriga EU-länder.

Sedan vet också både utrikesutskottet och EU-nämnden att en del länder inte är särskilt intresserade av att diskutera mänskliga rättigheter, vare sig när det gäller Kina eller Kuba, och vi har också uppgiften att i det sammanhanget med de andra utrikesministrarna ta upp vikten av att vi både enskilt och gemensamt för en dialog om att främja mänskliga rättigheter.

Anf. 9 TINA ACKETOFT (L):

Man kan säga att det kanske är just med de länder som inte speciellt vill diskutera MR-frågor som man bör diskutera dem.

Jag vill också hålla fast vid Kuba, och jag instämmer i mycket av det som är sagt tidigare. Vad jag förstår avslutades förhandlingarna mellan EU och Kuba angående ett avtal om samarbete redan i våras, men de är inte offentliga. Där har vi ju direkt en anknytning till MR-frågan tidigare: Hur ska MR-aktivister på Kuba och runt omkring i världen över huvud taget kunna vara delaktiga i en process där vi inte har någon insyn i vad som står skrivet? Förs den diskussionen, och när får vi se svart på vitt vad som är redan överenskommet?

Anf. 10 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag är ändå lite nyfiken på hur, specifikt, regeringen avser att fånga upp det som låg i tillkännagivandet från riksdagen när det gäller Kuba. Att formulera sig i termer av att enbart lyfta mänskliga rättigheter är ju inte riktigt detsamma som det som var tillkännagivandets andemening.

Därför är jag nyfiken på att höra lite mer om hur man avser att fånga upp tillkännagivandet.

Anf. 11 ESKIL ERLANDSSON (C):

Tack för redovisningen från kabinetssekreteraren! Jag uppfattade inget svar eller någon kommentar kring frågeställningen från Karin Enström om ordet "återaktivera" i det skriftliga materialet. Är det en liten passus riktad till den tidigare regeringen vill jag starkt motsätta mig den formuleringen i det skriftliga materialet. Jag vill gärna ha en kommentar om ordet som används där.

Anf. 12 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Det blir en lite underlig situation när vi diskuterar regeringens mellanhavanden med utrikesutskottet när vi har ett EU-nämndssammanträde. Men jag förstår att vi behöver göra det, och jag tror att det bästa är att vi återkommer till utrikesutskottet om hur vi ska hantera tillkännagivandet i god ordning där vi diskuterar våra bilaterala förbindelser med Kuba för att vi ska kunna nå en samsyn. Jag tror ju egentligen inte att vi har några meningsskiljaktigheter i den frågan.

När det gäller uttrycket "återaktiverat" har vi nu som framgick av utrikesdeklarationen i februari dragit igång arbetet med en bred Latinamerikastrategi för att ha goda förbindelser av olika slag med alla de latinamerikanska och karibiska länderna. På det viset tycker jag att ordet "återaktivera" är motiverat.

När det gäller Tina Acketofts fråga har vi tagit upp med EEAS frågan om kontakter med civilsamhället, såväl det europeiska som det kubanska, om det här avtalet>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< nära kontakter med civilsamhället, såväl det godkända som det icke godkända i Kuba.

Det som pågår nu är en juridisk granskning av avtalet, och så småningom kommer det alltså att finnas på vårt bord. Det pågår bland annat också en diskussion om det här är ett blandat avtal, det vill säga att det kanske är så att det också ska komma till de nationella parlamenten.

Anf. 13 SOFIA DAMM (KD):

Anledningen till att vi från utrikesutskottets sida trycker på vårt tillkännagivande här just i dag är för att det inte specifikt rör Sveriges bilaterala relationer till Kuba utan EU:s relationer. Vi tycker att det är viktigt i sammanhanget att det finns med i regeringens ståndpunkt, bara för att klargöra det.

Anf. 14 KERSTIN LUNDGREN (C):

EU-nämnden har ju ingen beslutsuppgift utan är mer rådgivande. Däremot har riksdagen gjort ett tillkännagivande, och det är rimligen ett väldigt tydligt ställningstagande när det gäller relationerna med Kuba.

Här uppfattar jag i ärlighetens namn det som att regeringen inte har fångat upp detta tillkännagivande utan vill återkomma med diskussion om detta med utrikesutskottet specifikt.

Nu är utrikesutskottet kallat tillsammans med EU-nämnden för att få information, och frågan har ställts. Då är det naturligtvis rimligt att regeringen har ett svar på hur man tar om hand innebörden av riksdagens ställningstagande.

Anf. 15 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Jag ska bara för korrekthetens skull förtydliga att det är alldeles riktigt som Kerstin Lundgren säger att detta inte bara är utrikesutskottets tillkännagivande utan riksdagens tillkännagivande så att vi har ordning på den formalian.

Anf. 16 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Vi vill självklart inte göra det här till någon stridsfråga, utan vi ser tillkännagivandet som fullt rimligt och kan inkorporera det i vår ståndpunkt. Nu har jag inte den texten framför mig som är riksdagens beslut, så därför kan jag inte säga exakt vad som skulle kunna vara vår ståndpunkt. Men vi ska naturligtvis ta hand om det.

Det är självklart ingenting som vi har någon anledning att ta strid om – tvärtom ska vi efterkomma detta också i kontakterna i EU med start på måndag.

Anf. 17 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Då kan kabinettssekreteraren gå vidare till nästa punkt på dagordningen – 4.

Anf. 18 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Då går vi över till punkten om Kina. Detta är en diskussion om EU:s relation till Kina. Grunden till diskussionen är EEAS och kommissionens meddelande om Kina som tillsammans med slutsatserna som ska antas kommer att utgöra EU:s Kinastrategi. Mötet i FAC äger ju också rum en knapp vecka efter det att toppmötet mellan EU och Kina genomfördes.

Vi tycker att en viktig grundbult i samarbetet mellan EU och Kina är stödet för en regelbaserad multilateral världsordning, där Kinas ansvar

för att bidra till global styrning och att utveckla de multilaterala systemen måste betonas mycket.

Vi kommer att betona vikten av att EU samverkar med Kina i multilaterala forum för att hitta lösningar på frågor som klimat, migration och energi. Fred och säkerhet är ett annat viktigt område för EU och Kina, och där måste vi driva på när det gäller frågor om folkrätt och universella värderingar.

Vi tycker att det är viktigt att EU har ett samlat budskap gentemot Kina i frågor som rör mänskliga rättigheter och respekten för internationella principer. Vi var tydliga med det inför toppmötet, och vi kommer också att driva på det under diskussionerna på måndag.

Vi vill också att det ska sättas ett datum för nästa dialog om mänskliga rättigheter mellan EU och Kina.

En aktuell fråga är de pågående förhandlingarna i EU om ett uttalande med anledning av skiljedomen vad gäller Sydkinesiska havet. Den har utfärdats av en skiljedomstol under FN som hanterar havsrättskonventionens tvistlösningsmekanism. Havsrättskonventionen förkortas Unclos.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi kommer att driva på för att EU ska stå upp för folkrätten och för Unclos. Det här är en principiell fråga, och det kommer utrikesministern väldigt tydligt att markera vid mötet på måndag.

Det är alldeles självklart för alla oss i det här rummet att territoriella tvister måste lösas på fredlig väg i enlighet med folkrätten, och Unclos anger ju reglerna för gränsdragningar till havs och grunderna för en fredlig lösning av tvister.

Anf. 19 KERSTIN LUNDGREN (C):

Det sista var naturligtvis mycket viktigt. Jag instämmer i vikten av att detta blir ett ställningstagande. Flera av paragraferna i slutsatserna där man pratar om internationell rätt och internationella standarder får ju en annan innebörd om det skulle visa sig att man i relation till Kina undergräver just dessa genom att inte stå upp för utslaget i domstolen. Vi ger vårt stöd i den delen.

Anf. 20 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Jag föreslår att kabinetssekreteraren går vidare med dagordningspunkt 5, Migration.

Anf. 21 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Enligt planerna kommer det att föras en kort diskussion om migration, och det kommer att handla om uppföljning av slutsatserna från Europeiska rådet avseende de externa aspekterna av migration. Det kommer inte att antas några slutsatser.

Vi kommer naturligtvis att driva att den pågående flyktingkrisen kräver gemensamma globala och europeiska lösningar utifrån solidaritet och ansvarsfull fördelning, asylrätt, internationell rätt och mänskliga rättigheter. Det är uppenbart att flykting- och migrationsströmmarna kommer att förbli en utmaning för EU under överskådlig framtid, och därför måste vi också motverka grundorsakerna till att människor flyr mot sin vilja.

Den höga representanten, vicepresident Mogherini, fick i uppdrag av Europeiska rådet att leda arbetet med att etablera partnerskap, eller pakter, compacts, med utvalda tredjeländer för att gemensamt arbeta med migrationsfrågorna. Utgångspunkten är det förslag som kommissionens meddelande i juni innehöll, och vi har välkomnat meddelandet som en utgångspunkt för fortsatta diskussioner om hur EU:s externa relationer och instrument kan bidra till hanteringen av den här utmaningen.

Migration måste utgöra en viktig aspekt av de externa relationerna, men det får inte bli den enda, och det är någonting som vi framhåller. EU måste fortsätta att vara en global aktör som verkar brett för fred, stabilitet, utveckling och som står upp för mänskliga rättigheter och demokrati.

Vid mötet kommer den höga representanten att informera om hur de här pakterna ska utformas. Vi stöder förslaget om en skräddarsydd ansats för att främja samarbetet med specifika tredjeländer. Vi kommer också att betona vikten av ett gemensamt ägarskap och ett genuint partnerskap också med de länderna och att vi ska bygga på de partnerskap som redan finns med de här länderna, befintliga samarbeten och dialoger.

I sammanhanget kommer säkert också att nämnas de två migrationsmöten som kommer att äga rum under FN:s högnivåvecka i generalförsamlingen i september. Ett av dem ordnas av USA och äger rum i FN, där bland annat Tyskland och Sverige är medvärdar, och ett ordnas av generalsekreteraren och generalförsamlingen. Dessa möten handlar om att ta sig an migrationsfrågan som en global fråga och diskutera humanitär finansiering och vidarebosättning.

Vi kommer både i EU-sammanhanget och i FN-sammanhanget att framhålla betydelsen av folkrätt, asylrätt och individuell prövning och också frågan om att vi måste hitta realistiska alternativ för lagliga vägar, varav vidarebosättning ju är ett sådant exempel.

Vi kommer också att i EU framhålla betydelsen av hur vi hanterar biståndet i det här sammanhanget, att konditionalitet i biståndet inte nödvändigtvis leder till att man får överenskommelser om återtaganden, att vi måste använda principer för ett effektivt utvecklingssamarbete och att biståndet kan användas som en grund för medvetandegörande av tredjeländer. Det är dock viktigt att få till stånd ett samarbete om återtagande, inte bara less-for-less-principer, utan vi måste arbeta på ett konstruktivt sätt. Erfarenheterna när det gäller konditionalitet visar att det sällan fungerar som en faktor som hjälper till exempel återtagandefrågor.

Anf. 22 SOFIA ARKELSTEN (M):

Tack för föredragningen! Jag tycker att det är väldigt intressanta frågor. I regeringens ståndpunkt står det just om fortsatta diskussioner om EU:s externa relationer och instrument, och det är väl instrumentfrågan som jag skulle vilja få tydliggjord.

Morgan Johansson och en del andra ministrar har ju diskuterat just hur biståndsbudgetar ska kopplas till migrationsfrågan. Det där är ganska komplicerat – vilka pengar ska gå till vad? Kabinettssekreteraren nämnde också humanitär finansiering. Det är ett annat spår, och jag tycker att det var bra att det fanns med. Jag tycker också att det var bra och tydligt att vi kan ställa krav men inte villkora, eftersom effekten på det är ganska dålig och att det ibland inte fungerar som tänkt och med de åtaganden som Sverige har.

Det har ju inte funnits några förslag från den svenska regeringen om att man ska ta biståndsmedel till migrationsfrågor, men det har diskuterats i EU-kretsen. Jag vet också att Sverige har duckat lite i den frågan, eftersom det saknas beslut från riksdagen eller EU-nämnden.

Samtidigt har ju den svenska regeringen inte lagt fram något förslag till riksdagen eller EU-nämnden om detta, så jag undrar om kabinetssekreteraren kan utveckla lite vilken ståndpunkt den svenska regeringen kommer att driva i EU när det gäller just biståndsmedel till migrationsfrågor. Risken finns ju att det blir ett av instrumenten när det gäller EU:s externa relationer och instrument.

Anf. 23 EMMA WALLRUP (V):

Jag har en fråga om regeringen också avser att diskutera ekonomisk rättvisa, eftersom grogrunden för migration och terrorism kommer av orättvisor – ekonomiska orättvisor och handel förutom andra militära insatser som kanske mest har stått för skydd av oljeintressen och så vidare.

Det känns viktigt att tydliggöra att vi går emot en lite mer rättvis världsordning för att häva både migrationsströmmar och terrorism långsiktigt. Här nämns dock inte ekonomisk rättvisa, även om jag vet att det jobbas med andra strategier, planer och arbetsdokument. Kommer man även att lyfta upp det i det här sammanhanget?

Anf. 24 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag tycker också att det blir intressant att titta djupare på instrumenten, för det har beskrivits mycket som en fråga om att bland annat tydligt använda biståndet. Har regeringen en annan uppfattning i den delen, eller är det så att regeringen också instämmer i att biståndet ska vara instrumentellt för att hantera migrationsfrågorna?

Jag har en liten fundering när man pratar partnerskap. Ta Libyen som ett exempel. Kan ett partnerskap med Libyen i grunden se ut på samma sätt som med Turkiet? Här pratar vi om ett land som inte är en fungerande rättsstat, och är heller inte MR-situationen fungerar. Är Libyen ett av de partnerländer som det resoneras om i dagsläget? Det har ju hörts från EU-håll.

Anf. 25 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Tack, Sofia Arkelsten, för frågan om biståndets roll! Biståndet har lyfts fram av många aktörer i EU för att de vill motverka migration. Vi ser biståndet som ett brett instrument för att utveckla länder ekonomiskt, socialt och i fråga om mänskliga rättigheter men också för att de ska kunna bygga sin egen säkerhet.

Om det fungerar bra leder det sannolikt till minskad migration, men det är så vi vill se sambanden: att utvecklingssamarbetet, handel och andra instrument som EU förfogar över ska förbättra förhållanden i länder så att människor inte behöver fly. Det gäller både ekonomiska och sociala förhållanden och demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Det finns en tendens nu, och det är naturligtvis därför som ni frågar om det här, att det bara blir det egna kortsiktiga intresset av att undvika migranter som gör att vi engagerar oss i länder som ligger nära. Det ser

vi också som ett problem. Vi måste fortsätta att engagera oss för en global ordning där det blir bättre för människor i alla de avseenden som jag just har pratat om.

Då försöker vi komma fram i den här frågan genom att understryka ländernas egen medverkan, också inflytande från människorna i länderna och inte bara regeringarna, att vi ska se brett på frågan om varför människor flyttar eller flyr mot sin vilja och att vi inte ser ett generellt villkorande av biståndet kopplat till återtagande som en ändamålsenlig metod.

Det är den linje som regeringen vill driva, och jag hoppas att vi får stöd för detta, så att vi kan samarbeta i de här compacts-länderna så att även de blir medvetna om att de ibland bör återta människor som har lämnat länderna men också om att de måste bygga goda samhällen och få stöd för det genom olika instrument som till exempel EU förfogar över.

Jag tror att jag därmed också har svarat på Emma Wallrups fråga om ekonomisk rättvisa.

När det gäller frågor om partnerskap har vi inte med Libyen just nu. Jag delar naturligtvis Kerstin Lundgrens bekymmer med att vi tyvärr ännu inte har att göra med en fullfjädrad regering i Libyen. Libyen är därför ett särfall och går inte att jämföra med länder som visserligen har stora problem men som är aktuella just nu, som Etiopien, Mali, Niger, Nigeria och Senegal.

Anf. 26 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Finns det någon ytterligare punkt på dagordningen för det kommande FAC-mötet?

Anf. 27 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag tänkte be att få säga några ord om EU:s globala strategi, som kommer upp i en informell lunchdiskussion. Vi har pratat om detta tidigare i både EU-nämnden och utrikesutskottet, med tanke på den konstiga process som har föregått presentationen av strategin.

Det kommer att bli en informell diskussion. Vi får förmoda att den blir ganska allmän. Vi kommer för vår del att framhålla betydelsen av att strategins alla delar kommer att genomföras, så att det inte blir någon selektiv process från den höga representantens sida.

Som ni kommer ihåg har vi drivit på för att det skulle ges tid för konsultationer nationellt, inklusive med parlamenten, innan strategin presenterades för Europeiska rådet. Kompromissen blev att Europeiska rådet välkomnade presentationen av strategin, så den är inte formellt antagen.

Vi fick del av dokumentet den 26 juni och skyndade oss då att skicka det till EU-nämnden inför mötet i Europeiska rådet den 28 juni. Men då var dokumentet, som ni kommer ihåg, fortfarande under embargo. Nu är dokumentet ute, och det har också tillställts utskottet och EU-nämnden.

Beslutet i juni förra året var att strategin skulle utvecklas i nära samarbete med medlemsländerna. Som vi tidigare har berättat fanns det från början en överenskommelse om att textförhandling skulle undvikas, eftersom det sannolikt skulle bli ett helt ohanterligt dokument, om vi skulle ha givit oss in på textförhandlingar.>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Beträffande slutresultatet får vi väl ändå säga att strategin är bra. Vi har fått bra stöd för vår breda syn på säkerhet, för värdegrundsfrågorna,

för betydelsen av multilateralt agerande och för folkrätt, FN, försvaret för den europeiska säkerhetsordningen och de grundläggande principerna i den europeiska säkerhetsordningen.

Det finns fem prioriteringar i papperet: säkerhet och försvar, statlig och samhällelig motståndskraft i våra östliga och sydliga grannländer, en bred och samlad ansats för konflikt- och krishantering, regionala samarbeten samt global styrning – global governance.

I ett framåtblickande avsnitt finns det tydliga markeringar av betydelsen av diplomati, utvecklingssamarbete och omvärldsbevakning samt 0,7-procentsmålet för bistånd, och Dac-kriterierna bekräftas. Samstämmighetsfrågorna är också tydligt angivna. Det är betydelsefullt att en global strategi pekar på alla instrument.

Det slås också fast att EU systematiskt ska ”mainstreama” – som vi säger på svenska – mänskliga rättighets- och gender-frågor över alla politikområden och institutioner, och det kommer vi naturligtvis att ta fasta på.

Vi kommer också att stödja framtagandet av den första sektorsstrategin, som kommer att handla om civil och militär gemensam säkerhets- och försvarspolitik. Vi kommer också att föreslå en uppföljning av de områden som gäller EU-samarbete med FN och global styrning, konflikt- och krishantering samt mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Men vi vill förekomma att det görs ett urval. Alla dessa frågor måste naturligtvis följas upp, om EU ska kunna fortsätta att vara en bra global aktör.

Anf. 28 KARIN ENSTRÖM (M):

Vi har diskuterat både process och form men tyvärr alldeles för litet innehåll, just på grund av det som kabinetssekreteraren beskrev. Vi får väl under själva EU-nämndsmötet återkomma till vilken status som strategin har, om den ska antas formellt eller om den nu finns presenterad och det vi ska samråda om i framtiden snarare är vad nästa steg är, hur vi går vidare, beslut utifrån strategin.

Det är egentligen den viktigaste frågan, som jag hoppas att vi formellt antar i EU-nämnden. Det vore olyckligt om de här två sammanträdena gör att vi på något sätt har samrått och från svensk sida har antagit strategin, för precis som kabinetssekreteraren säger och har sagt tidigare är vi inte nöjda med den parlamentariska förankringen eller den nationella förankringen över huvud taget.

Sedan finns det mycket i strategin som är bra – absolut. Det blir kanske en tråkig diskussion om form, men det har känts väldigt oklart vad som är status, vad som är nästa steg och vilka formella ställningstaganden som krävs. Det är egentligen min huvudfråga i dag.

Anf. 29 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag kan bara instämma när det gäller processfrågan och att vi inte har haft en innehållslig diskussion i den form som har presenterats när man läser European Union Global Strategy. Det är viktigt att få besked i den delen.

Från vår sida har vi inte gjort något ställningstagande där vi har sagt att vi står bakom detta dokument. Det finns flera punkter i det som man har all anledning att ta sig en funderare kring.

Jag är också nyfiken på att höra vilket svar som kommer på Karin Enströms fråga. Inte minst är frågan om hur man utvecklar EU:s försvarsförmåga intressant för oss att resonera om.

Anf. 30 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Som jag sa inledningsvis var beslutet i juni 2015 att uppdra till den höga representanten/vicepresidenten att utarbeta strategin. Därför kommer den inte att antas av vare sig utrikesministrarna eller Europeiska rådet. Som jag också sa tidigare är vi bekymrade över att processen har varit sådan att vi inte har haft kunskap om detaljerna i texten.

Det finns inget formellt forum nu för de nationella parlamenten att ställa sig bakom eller inte ställa sig bakom texten. Det finns det inte heller för oss, eftersom det är den höga representantens text, i enlighet med Europeiska rådets beslut förra året.

Vi har gjort allt som har stått i vår makt för att ge vår egen riksdag och även andra nationella parlament och oss själva möjlighet att läsa och komma med synpunkter innan strategin trycktes och presenterades för Europeiska rådet, men så har inte blivit fallet.

Vi kan konstatera att det är olyckligt i ett skede när Europeiska unionen har så många problem att tampas med. Vi har tidigare många gånger pratat om migrationen och undergrävandet av värderingar i vissa medlemsländer. Nu har vi också brexit att hantera, med allt vad det betyder. Det är naturligtvis inte bra.

Vi återkommer för diskussion när vi går vidare med implementering och understrategier. Det första som kommer upp är den gemensamma försvars- och säkerhetspolitiken. Här vill jag understryka att det är tydligt skrivet i strategidokumentet att det är fördraget som gäller, vilket också innebär att det även i fortsättningen är en mellanstatlig process och att möjligheterna för medlemsländerna att lägga in sitt veto finns kvar.

Det är alltså inte så att vi förutser utvecklandet av en försvarsunion. Vi hör röster om det i dag, men det är inget som ligger på bordet eller på något sätt är uttryckt i strategin.

Däremot välkomnar regeringen ytterligare utveckling av EU:s krishanteringsförmåga och fredsinsatser av olika slag, både militära och civila. Det är det vi kommer att ta fram som viktiga element när den här understrategin kommer att utarbetas.

Anf. 31 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag hoppas att vi i utrikesutskottet senare kan få en djupare diskussion om strategin. Det finns all anledning att försöka undvika att man hamnar i en spagatsituation, där kommissionen arbetar i en viss riktning medan EU:s grundverklighet går i en helt annan riktning.

Det är värdefullt att få en fördjupad diskussion, även om vi inte kan få det här och nu. Men nu vet vi i alla fall hur processen ser ut.

Anf. 32 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Jag ser att kabinettssekreteraren nickar medhåll.

Anf. 33 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag kan svara också. Vi återkommer gärna och går igenom hela strategin med utrikesutskottet och diskuterar den. Sedan återkommer vi självklart när frågor bereds för beslut av utrikesministrar eller i andra rådskonstellationer.

Anf. 34 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G FORSLUND:

Då har jag bara kontrollfrågan om det nu finns något mer på dagordningen som kabinettssekreteraren har att föredra. Det gör det tydligen inte.

Då tackar vi kabinettssekreterare Annika Söder, Anna Karin Eneström, Louise Calais och Anna Lyberg för deras medverkan.

Jag konstaterar att ingen i utrikesutskottet har några övriga frågor. Med det avslutar vi utrikesutskottets del av detta sammanträde, och EU-nämnden fortsätter i ensamt majestät.

§ 2 Utrikes frågor (endast EU-nämnden)

Kabinettssekreterare Annika Söder

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor den 18 juli 2016

Anf. 35 VICE ORDFÖRANDEN:

Då förklarar jag EU-nämndens sammanträde för öppnat. Alla ska känna sig välkomna.

Vi övergår till dagens föredragningslista. Där är första punkten mötet i Europeiska unionens råd för utrikes frågor med kabinettssekreterare Annika Söder, som vi än en gång hälsar välkommen till den här församlingen.

Vi övergår till den dagordning som vi har för detta rådsmöte och till den frukost som ska äga rum.

Anf. 36 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag nämnde den vid det förra sammanträdet. Det är alltså en frukost med den amerikanske utrikesministern Kerry.

Anf. 37 VICE ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 3, Latinamerika och Västindien. Det är en diskussion och ett beslut som ska fattas.

Vi kan väl göra så för enkelhetens skull att vi efterhör om det finns någon som önskar få ordet direkt eftersom föredragningen var vid vårt tidigare möte.

Anf. 38 KARIN ENSTRÖM (M):

Det här blir lite mer rapsodiskt eftersom vi redan har haft frågan uppe. Men jag vill ändå trycka på frågan som var uppe på det gemensamma sammanträdet, nämligen den om dialog och samarbete med Kuba utifrån det tillkännagivande som finns från riksdagen med betoning på MR och demokrati.

Jag skulle vilja ha det som ett medskick eller att kabinettssekreteraren bekräftar att fokus på MR och demokrati utifrån det tillkännagivandet är någonting som självklart måste lyftas fram i den här dialogen och egentligen alla samtal om och med Kuba. Jag hoppas att det inte ska behöva vara något problem.

Anf. 39 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Nu har jag tillgång till texten från tillkännagivandet. Regeringens ståndpunkt kommer naturligtvis att överensstämja med den texten, som delvis bygger på KD:s partimotion men också på den text som utskottet och sedan riksdagen har ställt sig bakom.

Bland annat ska Sverige driva på för hårda krav på demokrati och mänskliga rättigheter i EU:s förhandlingar med Kuba och så vidare. Jag ser som jag sa tidigare inga problem med detta.

Anf. 40 VICE ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens inriktning och ståndpunkt i den här frågan, med det tillägg som är överenskommet här.

Dagordningspunkt 4, Kina. Finns det något att tillägga, kabinetssekreteraren, utöver den information vi fick på det gemensamma mötet? Det tycks inte vara fallet.

Anf. 41 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande och kabinetssekreteraren! Bara en generell uppmaning att självklart även i detta fall trycka på vikten av MR. Det står i ståndpunkten, men bara för att vara övertydlig med att det är någonting som vi förutsätter att regeringen gör eftersom vi vet att inte alla medlemsstater har samma tydliga ståndpunkt i detta.

Anf. 42 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Det gör vi.

Anf. 43 VICE ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Dagordningspunkt 5, Migration. Något att tillägga, kabinetssekreteraren? Det tycks inte vara fallet.

Anf. 44 MARIA PLASS (M):

Alliansen har tidigare anmält en avvikande mening. Den behandlades den 28 juni. Jag vill bara säga att vi kvarstår vid den avvikande meningen. Det är angående arbetskraftsinvandring och legala vägar.

Anf. 45 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag vill bara anmäla att den frågan över huvud taget inte kommer att beröras på måndag. Det är väl bra att vi känner till att det fanns en avvikande mening inför Europeiska rådet, men frågan om lagliga vägar och arbetskraftinvandring kommer inte att beröras.

Anf. 46 JOHAN NISSINEN (SD):

Herr ordförande och kabinetssekreteraren! Vi ansluter oss till tidigare avvikande mening.

Anf. 47 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning och att det har anmälts en alliansgemensam avvikande mening samt en oliklydande avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Något att tillägga utöver det som sagts på det gemensamma mötet, kabinetssekreteraren? Det tycks inte vara fallet.

Anf. 48 MARIA PLASS (M):

På det tidigare mötet talades det om fördjupad information till utrikesutskottet. Jag tror att det skulle vara bra att även EU-nämnden får en fördjupad diskussion om den globala strategin.

Anf. 49 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

2015/16:54

15 juli

Vi kan väl diskutera med kanslierna den bästa formen för att göra det här med både utrikesutskottet och EU-nämnden – tidpunkt, gemensamt eller enskilt och så vidare. Vi kan återkomma till det, men vi ska naturligtvis se till att vi kan ha en öppen diskussion.

Dock vill jag återigen understryka att vi inte kommer att kunna ändra på dokumentet. Vi kommer att kunna påverka genomförandet men inte ändra dokumentet.

Anf. 50 MARIA PLASS (M):

Jag talar mer om information så att vi vet vad vi pratar om.

Anf. 51 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning i den här frågan.

Då var föredragningslistan slut. Vi önskar dem som följer med till rådsmötet lycka till på detta och därtill en trevlig sommar. På återseende!

§ 3 Jordbruk och fiske

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 27–28 juni 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 18 juli 2016

Anf. 52 VICE ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi landsbygdsminister Bucht med medarbetare välkomna till dagens sammanträde med EU-nämnden.

Vi griper oss an dagordningen direkt. Första punkten är en återrapport från mötet i rådet den 27–28 juni. Finns det något utöver det skriftliga att tillägga om mötet?

Anf. 53 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Nej, jag har ingenting, men om det finns frågor är jag beredd att svara på dem.

Anf. 54 VICE ORDFÖRANDEN:

Det tycks inte vara fallet.

Då går vi in på dagordningspunkt 4, Ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 55 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Sedan den 1 juli är Slovakien ordförande i rådet. Som traditionen bjuder kommer man att presentera sitt ordförandeskapsprogram.

På jordbrukssidan kommer ordförandeskapet att prioritera frågan om lantbrukarnas ställning i livsmedelskedjan. Dessutom kommer slovakerna, liksom tidigare ordförandeskap, att få ägna en hel del tid åt marknadssituationen.

Förhandlingarna med Europaparlamentet om regelverket för ekologisk produktion är en annan fråga som kommer att uppta ordförandeskapets tid under hösten.

Under hösten kommer ordförandeskapet även att fokusera på fastställande av fiskemöjligheter för nästkommande år i alla EU:s vatten.

Jag vill nämna att arbetet med förslagen om veterinärmedicinska produkter och läkemedel i foder kommer att fortsätta under det slovakiska ordförandeskapet.

När det gäller fisket är det Malta som kommer att hålla i klubban.

Anf. 56 VICE ORDFÖRANDEN:

Tack för föredragningen! Där föregrep landsbygdsministern min fråga.

Anf. 57 GUNILLA NORDGREN (M):

Tack för föredragningen! Den var intressant.

Jag tänkte lite på förslaget till ståndpunkt. Det här att det är bra med hög måluppfyllelse till lägsta möjliga kostnad för företag och myndigheter är jättebra.

Längre ned står det: ”Regeringen avser även verka för att tidigare föreslagna förenklingar genomförs och att åtgärderna är anpassade till svenska förhållanden.” Vi skulle vilja ha in där att det också är viktigt att vi har stabila system över tid.

Förlåt? Är jag på femman? Sorry! Jag återkommer i ärendet.

Anf. 58 VICE ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den information som har givits här.

Vi går över till dagordningspunkt 5, Förenklingen av den gemensamma jordbrukspolitiken – Översyn av miljöanpassning efter ett år.

Anf. 59 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Vid mötet ska kommissionen presentera sin analys av tillämpningen av förgröningen 2015, alltså det första året med de nya reglerna. Kommissionen ska även presentera de utlovade förslagen på förenkling av förgröningen.

Jag vill informera nämnden om att det inte är fråga om en stor översyn av förgröningen utan om ändringar i kommissionens detaljregler för de enskilda förgröningskraven. Kommissionen föreslår därmed inga förändringar i grundakterna för direktstödet, och frågan kommer inte att vara föremål för omröstning i rådet.

En större översyn kommer eventuellt att ske nästa år i enlighet med vad som föreskrivs i grundakterna.

Diskussioner om kommissionens förslag har under juli inletts på tjänstemannanivå. Jag förväntar mig att arbetet leder till verklig förenkling av förgröningens detaljregler. Reglerna är omfattande och komplexa, och det finns behov av att göra kraven mer lätthanterliga. Arbetet ska inte riskera att skapa ytterligare merarbete för företag och myndigheter till följd av nya regler med tveksamma effekter.

Ett problem är tidsaspekten. Det är redan kort om tid, och nya regler ska införas nästa år.

Låt mig avslutningsvis tillägga att för att uppnå bättre effektivitet i miljö- och klimatåtgärderna inom jordbrukspolitiken anser regeringen att ett större fokus bör läggas på åtgärder inom landsbygdsprogrammet i stället för på generella åtgärder inom direktstöden.

Anf. 60 GUNILLA NORDGREN (M):

Tack för föredragningen! Vi är helt överens om att de är mycket detaljerade och att man ska sträva mot förenklingar. Men att ändra nu är fel, för detta måste först sätta sig.

Därför skulle vi vilja ha in att det är viktigt att det är stabila system över tid. Det är ett medskick.

Vi är överens om detta med förenklingar och annat, men även om man skulle vilja ändra för att det är för detaljerat blir det ännu mer besvärligt om man nu börjar ändra i det igen.

Anf. 61 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):
Jag noterar medskicket från Gunilla Nordgren.

Anf. 62 VICE ORDFÖRANDEN:
Och accepterar det?

Anf. 63 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):
Vi är överens i saken.

Anf. 64 VICE ORDFÖRANDEN:
Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning med det tillägg som är överenskommet.
Punkt 6, Marknadssituationen och stödåtgärder.

Anf. 65 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):
Herr ordförande! Vid rådsmötet i juni aviserade ordförandeskapet att ett nytt krispaket skulle bli aktuellt på julirådet. På måndag kommer medlemsstaterna att ges tillfälle att diskutera marknadssituationen och de åtgärder som kan tänkas bidra till att förbättra situationen.

Kommissionen har ännu inte presenterat några åtgärder inför rådsmötet, men vi vet sedan tidigare att finansiella incitament för frivilliga utbudsbegränsningar, nytt riktat stöd och höjda de minimis-tak är åtgärder som diskuteras.

Kommissionen har befogenhet att vidta åtgärder när det är kris på jordbruksmarknaderna. Kommissionen har meddelat att åtgärderna kommer att ligga inom dess befogenhet. Således kommer det inte att bli någon omröstning eller något beslut vid rådsmötet.

Regeringen är skeptisk till att skapa finansiella incitament för utbudsbegränsningar. Det är fortfarande viktigt att en eventuell åtgärd blir frivillig och temporär. Mot bakgrund av den allvarliga situationen för i synnerhet många mjölkproducenter i EU bör Sverige inta en konstruktiv hållning till effektiva åtgärder på EU-nivå inom beslutad budgetram.

Regeringen verkar för att de åtgärder som beslutas på EU-nivå även ska komma svenska mjölkproducenter till godo. Det är viktigt att vi har jämlika konkurrensvillkor inom EU och att eventuella åtgärder är marknadsorienterade.

Regeringen har i diskussionerna varit pådrivande för det svenska förslaget om förskottsutbetalningar, för handel, forskning och innovation. Kommissionen har indikerat att förskottsutbetalningar kan bli aktuellt och att fortsatta exportsatsningar kommer att ske. Detta bedömer jag som positivt.

Anf. 66 PAVEL GAMOV (SD):
Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen.
Sverigedemokraterna önskar att regeringen stöder arbetet för ett frivilligt kvotsystem för EU:s mjölkbönder med frivilliga neddragningar av produktionen för att säkerställa marknadsbalansen.

Delar av EU:s krisfond samt eventuella straffavgifter på överproduktion av mjölk kan också vara en framkomlig ekonomisk resurs för att landsätta ett system för minskad överproduktionen av mjölk inom EU.

Statsrådet deklarerar dock att regeringen inte stöder en hållning med ekonomiska incitament, så i händelse av det anmäler jag avvikande mening.

2015/16:54
15 juli

Anf. 67 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Vi har diskuterat denna fråga tidigare, och vi är för att begränsa på frivillig väg men vill inte använda ekonomiska medel för att stimulera detta.

Vissa länder har dragit ned medan andra har dragit upp. Att de som har dragit upp ska få pengar för att de drar ned igen vore orimligt.

Det som händer på marknaden börjar få effekt. Både Irland och Storbritannien drar ned sin produktion på frivillig väg.

Jag är inte beredd att ändra ståndpunkt.

Anf. 68 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning med en anmäld avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Då går vi till punkt 7, Internationell handel jordbruksprodukter.

Anf. 69 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Kommissionen kommer att informera rådet om läget i pågående handelsförhandlingar. Det är troligt att fokus kommer att ligga på TTIP eftersom en förhandlingsrunda äger rum under innevarande vecka, det vill säga från och med den 11 juli till och med den 15 juli.

I övrigt pågår diskussioner i Genève om de fortsatta WTO-förhandlingarna, Mercosurförhandlingarna har återstartat, förhandlingarna med bland annat Japan pågår och nya förhandlingar ska startas med bland annat Australien, Nya Zeeland och Indonesien.

Den svenska regeringen prioriterar det multilaterala samarbetet inom WTO och stöder EU:s förhandlingar om bilaterala och regionala frihandelsavtal. Samtidigt är det viktigt att vi i förhandlingarna inte gör avkall på viktiga värden såsom människors och djurs hälsa eller på miljön.

Anf. 70 TINA ACKETOFT (L):

Jag tackar ministern för redogörelsen. Jag har ett medskick eller kanske mer ett ifrågasättande av formuleringarna i den svenska ståndpunkten, det vill säga att regeringen välkomnar kommissionens information om läget i de olika handelsförhandlingarna.

Det kan man göra, men det är också viktigt att vi står på barrikaderna vad gäller TTIP specifikt och poängterar att det är viktigt att förhandlingarna går framåt i denna fråga.

Anf. 71 EMMA WALLRUP (V):

Vänsterpartiet hänvisar till sina tidigare avvikande meningar vad gäller TTIP. Det är olyckligt om vi låter frihandeln gå ut över människa och miljö ytterligare och påverka demokrati, lagstiftning och så vidare i länderna, så det är viktigt att bevaka just ISDS-mekanismen.

Anf. 72 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Det gäller frågan om att hitta lösningar för EU-länders lagring av livsmedel av livsmedeltrygghetsskäl. Det är ju bra, men problemet är att det ibland kan bli överskott som man säljer till angränsande länder och därmed pressar ned priserna.

Hur har regeringen hanterat detta?

Anf. 73 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Till Tina Acketoft vill jag säga att jag inte har något emot att detta förtydligas. Det är givet att det är bra att förhandlingarna går framåt. Sverige är ett frihandelsland som vill ha frihandelsavtal. Det är inte på något sätt besvärande att göra det tillägget.

Börje Vestlunds fråga ber jag kanslirådet Fredrik Langdal besvara.

Anf. 74 Kanslirådet FREDRIK LANGDAL:

Herr ordförande! Denna fråga diskuterades intensivt i Nairobi. Man lyckades dock inte lösa den slutgiltigt utan har hänskjutit den till vidare förhandlingar. Förhoppningen är att man ska hitta en lösning som man kan komma överens om under innevarande år.

Anf. 75 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning och en anmäld avvikande mening från Vänsterpartiet.

Så till punkt 8, Övriga frågor.

Anf. 76 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! I vanlig ordning kommer ett antal övriga frågor, och jag är beredd att svara på eventuella frågor om dem.

Anf. 77 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar landsbygdsministern för föredragningen och önskar framgång och lycka på det kommande rådsmötet och därtill en trevlig sommar.

Anf. 78 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag tillönskar vice ordföranden och nämnden en trevlig sommar.

§ 1 Utrikes frågor (gemensamt sammanträde med

utrikesutskottet) 1

Anf. 1 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 1

Anf. 2 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 1

Anf. 3 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 2

Anf. 4 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 2

Anf. 5 KARIN ENSTRÖM (M) 2

Anf. 6 SOFIA DAMM (KD) 3

Anf. 7 KERSTIN LUNDGREN (C) 3

Anf. 8 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 3

Anf. 9 TINA ACKETOFT (L) 3

Anf. 10 KERSTIN LUNDGREN (C) 4

Anf. 11 ESKIL ERLANDSSON (C) 4

Anf. 12 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 4

Anf. 13 SOFIA DAMM (KD) 5

Anf. 14 KERSTIN LUNDGREN (C) 5

Anf. 15 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 5

Anf. 16 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 5

Anf. 17 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 5

Anf. 18 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 5

Anf. 19 KERSTIN LUNDGREN (C) 6

Anf. 20 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 6

Anf. 21 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 6

Anf. 22 SOFIA ARKELSTEN (M) 7

Anf. 23 EMMA WALLRUP (V) 8

Anf. 24 KERSTIN LUNDGREN (C) 8

Anf. 25 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 8

Anf. 26 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 9

Anf. 27 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 9

Anf. 28 KARIN ENSTRÖM (M) 10

Anf. 29 KERSTIN LUNDGREN (C) 11

Anf. 30 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 11

Anf. 31 KERSTIN LUNDGREN (C) 11

Anf. 32 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 12

Anf. 33 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 12

Anf. 34 Utrikesutskottets ordförande KENNETH G

FORSLUND 12

§ 2 Utrikes frågor (endast EU-nämnden) 13

Anf. 35 VICE ORDFÖRANDEN 13

Anf. 36 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER 13

Anf. 37 VICE ORDFÖRANDEN 13

Anf. 38	KARIN ENSTRÖM (M).....	13
Anf. 39	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	13
Anf. 40	VICE ORDFÖRANDEN	14
Anf. 41	KARIN ENSTRÖM (M).....	14
Anf. 42	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	14
Anf. 43	VICE ORDFÖRANDEN	14
Anf. 44	MARIA PLASS (M)	14
Anf. 45	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	14
Anf. 46	JOHAN NISSINEN (SD).....	14
Anf. 47	VICE ORDFÖRANDEN	14
Anf. 48	MARIA PLASS (M)	14
Anf. 49	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	15
Anf. 50	MARIA PLASS (M)	15
Anf. 51	VICE ORDFÖRANDEN	15
§ 3	Jordbruk och fiske.....	16
Anf. 52	VICE ORDFÖRANDEN	16
Anf. 53	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	16
Anf. 54	VICE ORDFÖRANDEN	16
Anf. 55	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	16
Anf. 56	VICE ORDFÖRANDEN	16
Anf. 57	GUNILLA NORDGREN (M).....	16
Anf. 58	VICE ORDFÖRANDEN	17
Anf. 59	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	17
Anf. 60	GUNILLA NORDGREN (M).....	17
Anf. 61	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	17
Anf. 62	VICE ORDFÖRANDEN	17
Anf. 63	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	18
Anf. 64	VICE ORDFÖRANDEN	18
Anf. 65	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	18
Anf. 66	PAVEL GAMOV (SD)	18
Anf. 67	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	19
Anf. 68	VICE ORDFÖRANDEN	19
Anf. 69	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	19
Anf. 70	TINA ACKETOFT (L)	19
Anf. 71	EMMA WALLRUP (V)	19
Anf. 72	BÖRJE VESTLUND (S).....	19
Anf. 73	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	20
Anf. 74	Kanslirådet FREDRIK LANGDAL	20
Anf. 75	VICE ORDFÖRANDEN	20
Anf. 76	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	20
Anf. 77	VICE ORDFÖRANDEN	20
Anf. 78	Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	20